

Spoiwa gipsowe

Andrzej Machalski Spoiwo gipsowe otrzymuje się przez częściowe lub prawie całkowite odwodnienie kamienia gipsowego, tj. dwuwodnego siarczanu wapnia $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$. Kamień ten występuje głównie między Krakowem a Staszowem, także na Dolnym Śląsku. Gęstość nasypowa kamienia gipsowego wynosi 700-900 kg/m³.

Zaletą wyrobów na spoiwie gipsowym jest łatwość pochłaniania pary wodnej z otaczającego powietrza, a potem oddawanie wody, gdy powietrze stanie się suche; wyrób gipsowy reguluje tym samym niejako wilgotność powietrza w pomieszczeniu. Wadą jest znaczny spadek wytrzymałości wyrobu w stanie pełnego zawilgocenia, nawet o 60-70 %.

Gips budowlany Jego głównym składnikiem jest półwodny siarczan wapnia $\text{CaSO}_4 \cdot 1/2\text{H}_2\text{O}$, powstały przez ogrzanie kamienia gipsowego do przeważnie 130-180 °C. Według PN-B-30041: 1997 rozróżnia się dwa gatunki 6 i 8 w zależności od wytrzymałości na ściskanie po wysuszeniu do stałej masy (odpowiednio 6 MPa i 8 MPa).

W ramach tych gatunków rozróżnia się odmiany: gips grubo mielony G (początek wiązania nie wcześniej niż po 3 min, koniec wiązania najpóźniej po 30 min) oraz gips drobno mielony D (początek wiązania nie wcześniej niż po 6 min, koniec wiązania najpóźniej po 30 min).

Gips budowlany należy pakować w worki co najmniej 3-warstwowe 25 lub 40 kg, przy czym na worku powinny być uwidocznione:

- a) nazwa, odmiana i gatunek,
- b) adres wytwórni,
- c) masa,
- d) data wysyłki.

Gips tak pakowany powinien zachować wymagane własności w ciągu 90 dni od daty wysyłki. Mimo to należy się starać, aby podczas przechowywania był chroniony przed zawilgoceniem.

Stosowanie: do produkcji elementów budowlanych, np. płyt Promonta.

Oferta handlowa: wyroby regionalnych wytwórni.

Gips tynkarski (gipsowa zaprawa tynkarska)

Otrzymuje się przez wypalenie kamienia gipsowego nieco powyżej 300 °C, przez co następuje prawie całkowite odwodnienie i dlatego gips łączy się z wodą znacznie wolniej. Spoiwo to może być z pewną ilością mączki anhydrytowej w celu spowolnienia wiązania. W skład gipsu tynkarskiego wchodzi też wypełniacz mineralny oraz dodatki polepszające przyczepność do podłoża i regulujące czas wiązania.

Według PN-B-30042:1997 wyróżnia się gips tynkarski: GTM do wewnętrznych 1-warstwowych tynków maszynowych (to jest mechanicznie narzucanych) i GTR do tynkowania ręcznego. Początek wiązania nie wcześniej niż po 90 min dla rodzaju GTM i 60 min dla rodzaju GTR. Wytrzymałość na ściskanie dla obu rodzajów wynosi minimum 2,5 MPa.

Stosowanie: roboty tynkowe wewnętrzne.

Oferta handlowa: *Gips Tynkarski GTM, IP 22 Tynk Gipsowy, IP 22 E Tynk Gipsowy Wydajny, IP 27 Tynk Przyczepny Ręczny, IP 28 Tynk Wykończeniowy.*

Gips szpachlowy (gładź gipsowa)

Jest to drobno zmielone spoiwo gipsowe z dodatkami polepszającymi przyczepność do podłoża i regulującymi czas wiązania. W normie PN-B-30042:1997 przyjęto podział na trzy rodzaje: B do szpachlowania podłoży betonowych, G do szpachlowania podłoży gipsowych i F do spoinowania płyt gipsowo-kartonowych. Początek wiązania rodzajów B i G nie wcześniej niż po 60 min, dla rodzaju F nie wcześniej niż po 30 min. Wytrzymałość na ściskanie wynosi minimum 3 MPa dla gipsu B, 2,5 dla gipsu G, 3 dla gipsu F.

Stosowanie: szpachlowanie i spoinowanie. Gips szpachlowy nadaje się też do spoinowania innych wyrobów gipsowych, do wypełniania pęknięć i nierówności.

Oferta handlowa: *Masa szpachlowa Gipsar Uni i Max, Gips Szpachlowy B, G i F, Gips Szpachlowy Extra Biały, Cekol C-45, Acryl Putz Start.*

Klej gipsowy

Według PN-B-30042:1997 rozróżnia się rodzaj P do klejenia prefabrykatów gipsowych oraz rodzaj T do osadzania płyt gipsowo-kartonowych. Czas wiązania nie wcześniej niż po 60 min dla kleju P i po 25 min dla kleju T. Wytrzymałość na ścislenie minimum 3 MPa dla kleju P i 6 MPa dla kleju T.

Oferta handlowa: *Klej Gipsowy P i T.*

Gips modelowy (gips modelarski, gips sztukatorski)

Jest to drobno zmielona odmiana gipsu budowlanego, nadająca się do robót sztukatorskich, wykonywania stiuków itp.

Oferta handlowa: *Biały Gips Modelowy 2.5.*